

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
X Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

29 вересня – 1 жовтня 2016 року

Суми 2016

ПРОСТОРОВІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ У ПРОМИСЛОВОСТІ

Розглядаючи будь-яке промислове підприємство незалежно від галузевої належності та масштабів виробничої діяльності як відкриту систему, якій притаманні певні об'єктивні закони розвитку, необхідно розуміти, що ключовою умовою існування таких систем є активна взаємодія з оточуючим середовищем. Підприємство споживає із зовнішнього середовища основні фактори виробництва і перетворює останні на продукцію та послуги, з тим, щоб по закінченню виробничого циклу знову повернути їх у зовнішнє середовище.

Діяльність будь-якого промислового підприємства потребує залучення живої праці. Саме цим фактом і обумовлено ключовий принцип розміщення виробництв у безпосередній близькості до місць зосередження робочої сили. У будь-якому випадку мова йде про функціонування підприємства як відкритої систем у певному просторовому базисі, яким є територія населеного пункту. За таких умов, підприємство виступає у якості підсистеми у складі системи більш високого рівня, якою є населені пункти України.

Сучасні концепції суспільного розвитку розглядають людину та якісне задоволення її потреб, як ключову парадигму. За таких умов зростання якості життя населення стає ключовим пріоритетом та одночасно об'єктивним вимірником ефективності господарювання органів місцевого самоврядування для будь-якого населеного пункту в Україні.

Історія знає багато випадків, коли одні міста розвиваються та тільки нарощують свою потужність і вплив на оточуючі території, а інші поступово занепадають. Одними із ключових факторів, яким можна пояснити успішність перших є ефект синергії – односпрямованість або одновекторність дій компонентів-підсистем, що посилюють ефективність функціонування системи в цілому.

Висновок стає очевидним: сталий розвиток на місцевому рівні можливий лише за умови, коли людина та ступінь задоволення її потреб, що визначає якість життя населення, опиняються у фокусі уваги менеджменту на всіх рівнях таких великих і складних систем, як населені пункти.

Така інтерпретація мети розвитку суспільства на місцевому рівні примушує докорінно переглянути аналітичний апарат оцінки ефективності діяльності підприємств. Тепер виникає потреба включити до переліку ефектів та витрат, що супроводжують функціонування підприємств ті фактори, які раніше навіть не розглядалися. Особливої уваги потребує питання розробки механізму, який дозволяв би на місцевому рівні перекладати на промислові підприємства всю повноту економічної відповідальності за наслідки його функціонування, як ендегенні, так і екзогенні.

Промислове підприємство впливає на якість життя населення відповідного населеного пункту як прямо, через: виплату заробітної плати робітникам; реалізацію програм соціального захисту співробітників, створюючи робочі місця та впливаючи таким чином на рівень безробіття, а отже і злочинності; забруднення оточуючого природного середовища, яке впливає на стан здоров'я людини та певною мірою – тривалість життя та ін., так і опосередковано. Непрямий вплив здійснюється, наприклад, через недофінансування органами місцевого самоврядування виконання владних повноважень внаслідок скорочення надходжень до бюджету відповідного рівня податку на землю та нерухоме майно в результаті обесцінення нерухомості на суміжній із промисловим об'єктом території.

Як нам вважається очевидним, найбільш суттєвим як за силою впливу, так і за масштабом поширення є вплив підприємства на якість життя населення через прямий та непрямий вплив на оточуюче природне середовище. При цьому прямий вплив, як правило достатньо просто оцінити у грошовому вимірі і тому його наслідки, як ми вважаємо, повинні повністю бути компенсовані самим підприємством.

Непрямий вплив оцінити зазвичай важко, особливо у тих випадках, коли декілька промислових забруднювачів працюють у межах одного населеного пункту, а наслідки такого впливу не є очевидними. У будь-якому випадку саме екологічні інновації можуть докорінно зменшити екодеструктивні наслідки діяльності підприємства для локального суспільства і середовища.

Зрозумілим стає той факт, що сьогодні не існує а ні законодавчої, а ні методологічної бази, яка дозволяла би враховувати та керуватися суспільними інтересами менеджменту підприємства. Актуальним залишається питання примусу менеджменту підприємств до необхідності компенсації місцевій громаді усіх без виключення наслідків негативного впливу і саме завдяки цьому буде створено належні стимули для переозброєння підприємства та впровадження інновацій передусім екологічної спрямованості.